

ИЗЪ НАШЕТО МИНАЛО

ЖЕРТВАТА

Разказъ

КОГАТО великиятъ ханъ Омортагъ умрѣ, остави двама сина — Енравота и Маломиръ.

Енравота бѣше по-голямиятъ и нему се падаше ханската властъ, но боилитъ избраха за ханъ по-малкия братъ Маломира.

Енравота не се харесваше на боилитъ, защото бѣше станалъ последователъ на една нова вѣра, непозната и чужда на неговитъ дѣди. И тѣ го отстраниха отъ ханския престолъ.

Той не се възпротиви на това. Прие го съ кротостъ и смирение и се отдалечи отъ Плиска.

Така Маломиръ стана ханъ на българитъ.

Неговата властъ се разпростри надъ цѣлата равнина отвъдъ и отсамъ Дунава, минаваше презъ гордата и величествена Хемъ планина и стигаше чакъ до кулитъ на Филиповия градъ.

Отъ неговия мечъ треперѣха франки и ромеи.

Какво повече отъ това можеше да иска младиятъ ханъ!

И той се радваше на своята мощъ, на своята властъ.

Но имаше нѣщо, което понѣкога го караше да се чувствува не така, както би желалъ да бѣде.

Смушаваше го борбата, която великитъ боили водѣха срещу славянитъ и последователитъ на вѣрата въ Богочовѣка.

А тази борба не обещавахе нищо добро нито за самия него, нито за неговитъ боили.

Но винаги, когато тази мисль го смутѣше, утешаваше се съ това, че ако не бѣше тази борба, той сега не би носилъ ханския мечъ и не би се радвалъ на това величие, което му даряваше ханската властъ.

А сега цѣли народи и племена почитаха и се прекланяха предъ хана Маломира!

И всѣка заранъ жрецитъ принасяха жертви на боговетъ, за да пазятъ неговото величие и сила.

А въ храма на бога Небе, нареченъ Тангра, върховниятъ жрецъ всѣка заранъ се молѣше на своя богъ:

— Тангра! Всесилний! Закрилий хана Маломира! Той е радостта и спасението на своя

народъ! Пази тоя, който тачи твоеето име и пази вѣрата на дѣдитъ си!

Великитъ боили, първитъ съветници на хана, винаги казваха на Маломира, че сж готови да го следватъ, за да запазятъ неговата и своята властъ.

И той имъ вѣрваше.

Великитъ боилъ Цокъ, най-стариятъ измежду боилитъ, зълъ и жестокъ човѣкъ, бѣше неговъ най-първъ съветникъ.

Понеже Маломиръ го слушаше, великиятъ боилъ Цокъ почна гонение срещу всички, които бѣха приели вѣрата въ Христа, залѣла вече почти цѣлата страна.

И заредиха се дни, презъ които жителитъ на Плиска бѣха свидетели на жестоки преследвания срещу християнитъ.

Всѣки день лжчитъ на изгрѣващото слънце ставаха по-червени отъ пролѣтата презъ ноцѣта кръвъ на невинни мъченици.

А християни и славяни замръкнаха въ потаенъ трепетъ и осъмваха съ тревожни мисли.

Никой не бѣше сигуренъ, че ще посрещне зората на бѣдния день.

Избиванията на християнитъ всѣки день се увеличаваха и ставаха все по-жестоки. Избивани биваха не само мъже и

жени, но и неврѣстни деца.

Въ страната се разгарѣше пожара на една страшна и кървава борба...

Енравота, съ свито отъ болка сърдце гледаше всичко това.

И ужасъ, и скръбъ пълнѣше душата му.

Но какво може да сторѣ?

Къмъ кого да се обърне, кой ще го послуша и разбере?

Неговиятъ братъ слушаше само своитъ велики боили. На тѣхъ той вѣрваше, тѣхъ слушаше.

Но Енравота се чувствуваше длъженъ да защити тѣзи невинни хора, които биваха избивани само заради вѣрата си.

А нали и самъ той бѣше християнинъ?

И една заранъ той се яви при брата си.

